

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/709/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413203616
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5413203616.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: Lawyer Partners a. s., so sídlom Prievozská 37, Bratislava, IČO: 35 944 471, právne zastúpený: Advokátka kancelária Chabadová, s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 13, Bratislava, IČO: 36 866 733, proti odporcovi: E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, právne zastúpený JUDr. Barbora Volárová, advokátka so sídlom F. XX, J., o zaplatenie 1,33 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/27/2015-36 zo dňa 26. októbra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 49,98 Eur k rukám jeho právnej zástupkyne JUDr. Barbory Volárovej, advokátky so sídlom F. XX, J., do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 5,31 Eur (výrok I.) a nahradiť mu trovy konania v sume 22 Eur (výrok II.). Na základe vykonaného dokazovania vychádzal z toho, že žalovaná istina žiadaná navrhovateľom titulom neuhradených koncesionárskych poplatkov podľa Zákona č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch, je uplatnená dôvodne. Odporca ako platiteľ poplatku podľa § 3 ods. 1 tohto zákona ho riadne nezaplatil. Výška koncesionárskeho poplatku bola vyčíslená v súlade s ust. § 4a ods. 1 citovaného zákona. Navrhovateľ bol právnym nástupcom pôvodného veriteľa odporcu, na ktorého tento žalovanú istinu postúpil, ktorá skutočnosť bola odporcovi písomne oznámená dňa 20.10.2005.

O trovách konania rozhodol podľa § 150 ods 1, 2 O.s.p. a odporcu zaviazal na ich úhradu v sume 22 Eur. Prihliadol na skutočnosť, že ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia by boli neprimerane vysoké voči pohľadávke, zároveň prihliadol na jednoduchosť veci a skutočnosť, že ide o formulárovú žalobu podávanú navrhovateľom vo veľkých množstvách aj na tento súd.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobný návrh bude v celom rozsahu zamietnutý, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Primárne namietal premlčanie žalovanej sumy. Táto pozostávala z nezaplateného koncesionárskeho poplatku za mesiac október 2003 vo výške 40,- Sk a za mesiac január až marec 2004 vo výške 120,- Sk. Návrh bol podaný 26.03.2013, t.j. s odstupom 7-mich rokov od ich splatnosti a teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby.

Ďalej odporca namietal, že nemá vedomosť o existencii uplatneného nedoplatku. Výzva na jeho zaplatenie mu nebola doručená, navyiac v čase, kedy k tomu malo dôjsť, t.j. 20.10.2005 na adrese M.

XXXX/X-XX G. F. nebýval. Túto skutočnosť prostredníctvom platobného miesta pre koncesionárske poplatky oznámil aj právnenému predchodcovi navrhovateľa. Odo dňa 02.09.2003 je prihlásený k trvalému pobytu v obci J. č. XX. Nehnutelnosť na M. ulici predal kúpnu zmluvou zo dňa 22.09.2003 a noví vlastníci boli dňa 30.09.2003 zapísaní príslušnou správou katastra do katastra nehnuteľností.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil podľa ust. § 220 O.s.p..

Po preskúmaní veci krajský súd dospel k záveru, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, na základe čoho potom nesprávne žalobnému návrhu vyhovel.

Navrhovateľ sa v podanom žalobnom návrhu domáhal voči odporcovi uhradenia žalovanej istiny z titulu nezaplatených koncesionárskych poplatkov za mesiace 10/2003, 1/2004, 2/2004 a 3/2004 v celkovej výške 160,- Sk. Dátum splatnosti jednotlivých nedoplatkov vo výške 40 Sk bol vždy k 16-temu dňu príslušného mesiaca. Navrhovateľ uplatňovanú pohľadávku získal na základe verejnej obchodnej súťaže na postúpenie pohľadávok Slovenského rozhlasu, Mýtna 1.

Koncesionárske poplatky sú tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania. Zákon č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch tvoril právny rámec hlavného zdroja financovania Slovenského rozhlasu a Slovenskej televízie a to tak, že upravoval problematiku platenia koncesionárskych poplatkov za používanie rozhlasových a televíznych prijímačov, vyberanie týchto poplatkov, ich vymáhanie a sankcie za omeškanie.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 212/1995 Z. z. v znení platnom a účinnom v čase, za ktorý si navrhovateľ uplatňuje žalovanú istinu titulom úhrady koncesionárskeho poplatku, príjmom poplatku za rozhlasový prijímač bol Slovenský rozhlas.

V tom čase právne postavenie Slovenského rozhlasu bolo upravené v Zákone č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase.

Podľa § 2 ods. 1 tohto zákona Slovenský rozhlas je verejnoprávna národná, nezávislá, informačná, kultúrna a vzdelávacia inštitúcia, ktorá poskytuje službu verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania.

Podľa § 20 ods. 1 Zákona č. 619/2003 Z. z. Slovenský rozhlas hospodári s vlastnými finančnými prostriedkami a s verejnými finančnými prostriedkami podľa osobitného predpisu (poznámka č. 28 - Zákon NR SR č. 212/1995 o koncesionárskych poplatkoch).

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Slovenský rozhlas je inštitúcia verejnoprávneho charakteru, z titulu ktorého aj finančné prostriedky získané na základe úhrady koncesionárskych poplatkov mali charakter verejnoprávnych financií a právna úprava koncesionárskych poplatkov ako verejných finančných prostriedkov spadá do oblasti verejného (nie súkromného) práva. Oblasť verejného práva sa riadi zásadou, podľa ktorej verejnoprávne orgány môžu konať iba v medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V čase postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania zo Slovenského rozhlasu na navrhovateľa Zákon č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch možnosť postúpenia pohľadávky z titulu neuhradených koncesionárskych poplatkov zo Slovenského rozhlasu na tretí subjekt neupravoval. Vychádzajúc zo zásady verejného práva je potom zrejmé, že pokiaľ zákon takúto možnosť neupravoval, nemohlo k takémuto prevodu dôjsť.

Pokiaľ bola medzi právneným predchodcom navrhovateľa Slovenským rozhlasom a navrhovateľom uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom konania, táto zmluva bola v rozpore so znením vtedy platného Zákona č. 212/1995 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch.

K správnosti tohto záveru, podľa názoru odvolacieho súdu prispieva aj fakt, že Zákonom č. 96/2006 Z. z. účinným od 21.02.2006 bol do § 5 Zákona č. 212/1995 Z. z. vložený nový ods. 3, podľa ktorého Slovenský rozhlas a Slovenská televízia nie sú oprávnené pohľadávky voči koncesionárom odpredať, poskytnúť ako bankovú zálohu alebo inú garanciu, ako aj inak prevádzať na tretie subjekty. Zákonodarca tak len expresis verbis zaviedol do tohto právneho predpisu zásadu, ktorú vzhľadom na jeho zaradenie

do oblasti verejného práva bolo nutné uplatňovať aj bez jej presného uvedenia priamo v znení zákonného predpisu.

V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že absolútna neplatnosť právneho úkonu, v tomto prípade Zmluvy o postúpení pohľadávky pôsobí s ohľadom na to, že je stanovená zároveň vo verejnom záujme priamo (automaticky) zo zákona (ex lege), a to od počiatku (ex tunc), ako aj bez ohľadu na to, či sa tejto neplatnosti niekto dovolal. Súd prihliada k absolútnej neplatnosti právneho úkonu s ohľadom na spomenutý verejný záujem aj bez návrhu, t.j. z úradnej povinnosti. V tomto prípade neexistuje žiadny právny dôvod, ktorý by umožňoval stanoviť výnimku zo základných princípov týkajúcich sa absolútnej neplatnosti v prípade postupovania pohľadávok na tretie osoby. Aj zmluva o postúpení pohľadávky ako každý iný právny úkon musí vyhovovať všetkým zákonným podmienkam platnosti. Navrhovateľ tvrdil, že Slovenský rozhlas ako postupca oznámil odporcovi postúpenie pohľadávky, ktorá je predmetom konania na jeho osobu.

Z ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpokladom právnej účinnosti postúpenia pohľadávky voči dlžníkovi je oznámenie tohto postúpenia dlžníkovi. Ten od tohto okamihu je povinný plniť postupníkovi ako svojmu veriteľovi s tým, že pokiaľ mu postúpenie pohľadávky oznámil samotný pôvodný veriteľ, postupník nemá povinnosť nič preukazovať a dlžník je povinný plniť postupníkovi bez ohľadu na to, či je zmluva o postúpení pohľadávky platná, či nie a takýmto plnením záväzok dlžníka zaniká.

Od tejto situácie je však nutné odlišovať stav, ako v posudzovanej veci, kedy k splneniu záväzku voči avizovanému postupníkovi nedôjde a jeho zaplatenie sa stane predmetom súdneho sporu; v takomto prípade je potom nutné v rámci skúmania aktívnej legitímácie na vymáhanie pohľadávky riešiť aj otázku platnosti Zmluvy o postúpení pohľadávky, kedy v dôsledku jej neplatnosti k zmene osobe veriteľa nemôže dôjsť. Len platná zmluva o postúpení pohľadávok totiž môže mať za následok zmenu v osobe veriteľa, kedy nový veriteľ (postupník) nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitímáciu k jej uplatneniu a úplnému výkonu.

Keďže odvolací súd na právne posúdenie veci aplikoval iný právny predpis ako okresný súd, postupom podľa § 213 ods. 2 O.s.p. (č. I. 61 spisu) vyzval účastníkov, aby sa k takémuto právnomu posúdeniu veci vyjadrili. Vyjadrenie doručil do času rozhodnutia odvolacieho súdu iba odporca, ktorý správnosť takéhoto právneho posúdenia veci nerozporoval.

Na základe vyššie uvedených skutočností a postupom podľa § 213 ods. 2 O.s.p. následne krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Vzhľadom na ním vyslovený právny záver nepovažoval za právne významné sa zaoberať bližšie odvolacími námietkami odporcu týkajúcimi sa premlčania a samotnej existencie uplatnenej pohľadávky. Dôvodnosť, prípadná nedôvodnosť týchto námietok by na právne posúdenie veci odvolacím súdom nemala vplyv.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. V konaní bol v celom rozsahu úspešný odporca, preto mu vzniklo právo na náhradu trov, ktoré si uplatnil v podanom odvolaní za zaplatený súdny poplatok z podaného odvolania vo výške 16,50 Eur a za trovy právneho zastúpenia vo výške 49,98 Eur. Krajský súd po preskúmaní účelnosti týchto trov ich odporcovi v celom uplatnenom rozsahu priznal. Pri určení výšky trov právneho zastúpenia vychádzal z ust. Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. tak, že odporcovi priznal odmenu za 2 úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia, podanie odvolania (§ 13a ods. 1 písm. a/, c/ cit. vyhl.), každý z úkonov vo výške 16,60 Eur (§ 10 ods. 1 cit. vyhl.), 2 x režijný paušál k týmto úkonom po 8,39 Eur ku každému z nich (§ 16 ods. 3 cit. vyhl.).

O povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania k rukám právnej zástupkyňi odporcu rozhodol podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.